

HAC MEVSİMİ BAŞLADI

Dr. Lütfi DOĞAN

Bu günlerde bütün müslümanlar yeni bir ibadete, hacca hazırlanıyor, memleketimizde de şüphesiz bu hazırlığa katılanlar çok. 20 Kasım 1973 günü Allanın yüce Adıyla Hac mevsimi açıldı .10 Aralıkta T.H.Y. nın ilk Hacı uçağı hareket edecek, her gün aralıksız 31 Aralığa kadar devam edecek. Bu münasebetle yeni Hac Mevsiminin hayırlı ve başarılı olmasını ve hacı adayı mü' min kardeşlerimin makbul ibadetler yapmalarını Cenab-ı Haktan niyaz ederim.

Diyanet İşleri Başkanlığı olarak, yüce dinimizin bu farızasını müslüman kardeşlerimizin daha iyi, hakkıyla yerine getirebilmeleri için geçen yıl başlattığımız programlarımızı daha da genişletmiş biçimde uygulayacağız. Yurt içinde, önce müftülüklerimiz, sonra Hava meydanlarında Cidde, Mekke ve Medine'de seçkin din görevlilerimiz, irşadlarıyla, va'zı nasihatlarıyla, mü'min kardeşlerimizin yanında olacak, huzurlu, sururlu, makbul bir ibadet yapmasını sağlemaya çalışacaktır. Hava meydanlarında görev alacak ekiplerin dışında yalnız Hicaza (12) kişiye görev verdik. Ayrıca Müftülüklerimizde vatandaşlarımızın Hac konusunda taleplerini dikkatle karşılamaları ve onlara gerekli bilgi ve eğitimi sağlamaları bildirilmiştir. Şimdiyedek edindiğimiz tecrübelerden yararlanarak Hac Rehberimizi yeniden yayınladık. Hacı adayı kardeşlerimiz bu eseri edinerek, dikkatle okumaları ve yapacakları ibadet esaslarını ve dualarını öğrenmeleri, ibadetlerinin sıhhatleri için çok yararlı olacaktır. Bilgili mü'mini kötülükler saptıramaz, şeytan aldatamaz.

Çok önemli bir ibadetimiz olan Hacı, bizi yok iken var eden, sonsuz nimetler sahibi Yüce Rabbimizin kulluğuna yaraşır, kabule şayan bir biçimde sunmak, bu yolun başında baş kaygumuz olmalıdır.

Hacı yaparken dualarımız umumi olarak, bütün müslümanları, memleketimizi, aziz milletimizi içine almalıdır. Orada, Beytullahda tavaf ederken, O yüce Halikin rahmet ve mağfiretini ve kendi affımızı isterken, kardeşlerimizin kemalini, bundan yoksun olan insanların hidayet ve salahına yalvaralım. Yalnız kendisini düşünenler nefislerini karartırlar, başkaları için yalvarıp ağlayanlar, ilahi hıfza alınırlar.

Biz Başkanlığımızın her derecede din görevlileri olarak, mü'min kardeşlerimizin makbul bir ibadet yapmalarının, Allanın af ve mağfiretine ermelerinin duası içindeyiz.

Bilindiği üzere. Sevgili Peygamberimizin : "İslâm beş esas üzerine kurulmuştur" hadisi şeriflerinde açıklanan beşten biri hacdır. Hac, dinde ulu bîr şeye yönelip gitmektir. Dinde, Mekke'de Beyti Hareme, İbadet maksadıyla, Allah rızası için gitmektir. Bu ibadet yolculuğu Allanın emri olup, şartlan yerinde olana farzdır. Bu şartları biraz sonra açıklayacağız. İslâm'da hac, öteki dinlerde olan haclardan tamamen farklıdır. Onlarda hac, bazı azizlerin kabirlerini te-berraken ziyaret etmek, bu yolda gerekirse meşakkatli yolculuğu üzerine almaktır. İbadetin İslâm'da, İnsan nefisini eziyete sevketmesi doğru olmaz. Sevgili peygamberimiz, salât ve selâm üzerine olsun, İki oğlu arasında hac yolunda bir tasarı gördü ve niçin bu şekilde yürüdüğünü sordu. Ya Rasûlallah! Beyti Harama yürüyerek hac etmeye nezreylemiş dediler. Bunun üzerine efendimiz: "Hayır hayır! Allah bu edamın nefisine azap vermesinden müstağnidir. Onu hayvan» bindirin" buyurdu.

İslâm, hacı birtakım manevî, uhrevî ve dünyevî faydaların gerçekleşmesine vesile kılmıştır. Müslümanlar, hep birlikte, orada, o mukaddes yerlerde, Allah'ın adını anacaklar, Beyti tavaf edecekler : Ya Rab! Senin emrine boyun eğdim, ortağın yok. Davetine ihlâsla geldim. Hamd sana mahsustur. Nimet de sana mahsustur, mülk de. Senin ortağın yoktur Ya Rab!" diyerek Allah'a yalvaracaklar, birbirlerini her yönde tanıyacaklar, ha'lerle halleneceklerdir. Buraya şuurla, bilerek, ibadet kasdıyla gelecekler. Gaye, nefisine azap vermek değil, şuurla ilâhî hoşnuttuk, ibadet maksadıyla yolculuk yap maktır. Yüce Allah meâlen şöyle buyuruyor: "İnsanları hacca çağır, yürüyerek veya uzak yollardan gelen

bineklere binerek sana gelirler. Kendi menfaatlerini bilsinler, Allah'ın onlara nazık olarak verdiği hayvanları belli günlerde kurban ederken onun adını ansınlar. Siz de bunlardan yiyin, çaresiz kalmış yoksulu doyurun" (Hac 27 • 28) Menfaatlerini bilsinler, bu hac ibadetindeki dünyevî ve uhrevî faydalara işaretler.

İbadetlerimiz arasında namaz, oruç bedenî, zekât, malî, hac ise, hem bedenî hem de mali bir ibadettir. Bu yönden hac, hem bedence olan sağlık ve selâmetin, hem de varlığın bir şükran vazifesi demektir. Hacı yerine getirirken, yapılan çeşitli işler, insanın, rahmeti sonsuz, şanı yüce Yaraticısına yapacağı tazimlerin, büyütme ve yüceltmenin, göstereceği kulluğun en mükemmel şeklidir.

Bilgisi sınırsız, hikmeti geniş, Rabbimizin Beytini ziyaret ederek, en içten gelen samimi duygularla, onu yücelten, ona yalvaran, yaka-ran bir kulun bu ibadeti, ruhuna genişlik ve manevî yükseliş verir, kulu günahlardan yıkar, dünyaya ait basit, küçük ihtiraslardan uzaklaştırır. İslâm aleminin doğu ve batısından yalnız Allanın rızası gayesiyle gelen onbinlerce mü'min. dindarın bu mukaddes yerde toplanmaları, aralarındaki kardeşliği ve Allah sevgisini canlandırır. Bu mübarek yolculukla mevki, servet. ırk, renk ve bunlardan başka insanları ayırıcı sebepler ortadan kalkar. Ve bütün insanlık alemi, Ulu yaratıcı, şanı yüce Allanın karşısında tek bir yüz, tek bir durum alır. Allaha yalvarır, Allahm yardımını diler. Beyaz ihram içinde başı açık, Lebbeyk "emrine geldim buyur ya Rab!" seslenişleri arasında kul kendi hiçliğini bir daha anlar; Gözlerinden boşanan yaşlar, kalbinden çıkan tazim, teşbihlerle kulluğunu arzeder. Dünyada hiç bir manzara insanların kardeşliğini ve eşitliğini bu derece açıklayamaz.

Dünyada bazan günahlar içinde yüzen kulu, uhrevî kurtuluşa kavuşturan bu ulvî ibadet, mutlak değil sınırlıdır. Rabbimiz rahmetinden, kereminden bu şartları koymuş, kulun haccın manevî kazancından risselini alması için titizlikle uyulması istenmiştir. Açık mübin olan dinimiz yolunu göstermiştir. Buna uymayanlar zararını kendileri çekerler. İlâhî sorumluluklarının karşılığında onun huzurunda hesabını verirler. Hac, müslüman olan, erginlik çağında bulunan, akıllı, hürriyetine sahip, haccının farzlığını bilen haccı meşakkatsiz bir şekilde yerine getirmeye yeter vakit bulanadır, önemli şartlardan biri de, hacca gidip gelinceye kadar kendisinin ve aile fertlerinin yiyecek, içecek ve başka ihtiyaçları tam olmalıdır. Ancak asıl ihtiyaçlardan başka mal ve geliri olanlara hac farz olur. Hacca gitmek isteyenlerin muhakkak, nakil vasıtasına ve yolda yapacağı masraflara karşılık parası bulunmalıdır. Aksi takdirde çoluk - çocuğunun nafakası olmadığı halde, hacca gitmek, ailesini düşünmemek, haccın farzlığını dikkat etmemek olur. Her hacı. memleketinin, zengin, varlıklı, İmanlı temiz müslüman kardeşlerini temsil ettiğini unutmamalıdır. Hacca niyet eden cemiyetin zengini değil mi? Bu ibadet en iyi tavır, en iyi yaşayış ister. Rabbimiz Allah, verdiği nimetin eserini kulunda görmeyi sever. Müslüman Türk hacısı en bilgili, en temiz, en vakarlıdır. Bu sözü halimiz göstermelidir.

Haccın farzlarını yerine getirmek için şu hususlara dikkat zaruridir -. önce, hacca gidenin vücudu sıhhatli olmalıdır. Hastalar hem kendileri haccı yapamazlar, hem de birlikte buldukları kardeşlerine zarar verirler. Onun için vücudumuz sıhhatli olsa da, her ihtimale karşı, zamanımızdaki sağlığı koruyucu tedbirleri almak, gerekli aşıları yaptırmak bu mânada dini bir vecibedir. Haccın ifası için yol emniyetli olmalıdır. Tehlikeli olursa hacca gidilmesi farz olmaz. Hacı, kendisinin ve yolunun emniyetini düşünmelidir. Hacla ilgili birçok öğrenilmesi gereken şeyler vardır. Kendinde şartları bulunan, hacca niyet eden her müslüman bunları öğrenerek maddeten ve manen bu ilâhî yolculuğa hazırlanmalıdır. Sözün özü, her hacı, memleketinin zengin, varlıklı, imanlı, temiz ve vakarlı Türk müslüman kardeşlerini temsil ettiğini unutmamalıdır. Müslüman olarak, her işimizde düşünceli ve hesaplı hareket etmek, imanımızın bir mecburiyetidir. Bunun için h*c vazifesini yapmak isteyen kardeşlerime vecibelerini hatırlatır, Cenab-ı Hak'tan makbul İbadet dilerim.

Hac Mevsimi memleketimize ve bütün islâm âlemine mübarek olsun!..